

Tångeråsa kyrka

Tångeråsa kyrka är en av Sveriges få bevarade träkyrkor från medeltiden. Av det stora antalet träkyrkor som byggdes under medeltiden finns idag endast ett tiotal kvar i landet.

Foto: Göran Sundström

Kyrkobyggnaden

Kyrkan har genomgått få ombyggnader och har kvar sin medeltida planform. Under 2006 genomfördes en dendrokronologisk undersökning (analys av timrets årsringar) som visade att koret är äldst: det uppfördes redan i slutet av 1290-talet. Långhuset daterades till 1340-talets slut.

Kyrkobyggnaden är uppförd av liggande, bilat furutimmer och utvändigt klädd med spån. På korets norra vägg finns fortfarande spån av medeltida typ. Sakristian av sten uppfördes under perioden 1455-60. Det nuvarande vapenhuset uppfördes 1805 i samband med ett läktarbygge.

Interiören

Kyrkorummet har kvar sin ursprungliga storlek med ett brett långhus och ett långt, smalare kor. Innertaket utgörs av ett tunnvalv av bräder.

Foto: Magnus Aronson

I ett mindre fönster på långhusets södra vägg finns något så sällsynt som två medeltida glasmålningar. Målningarna, som dateras till 1300-talet, avbildar aposteln Andreas med sitt kors och Maria Magdalena med sitt smörjelsekärl. Ytterst få glasmålningar från medeltiden är bevarade i Sverige. De flesta finns på Gotland. På fastlandet finns endast dessa i Tångeråsa samt några glasmålningar i Sköllersta kyrka, också i Närke.

Dopfunten i sandsten dateras till 1200-talets mitt och är kyrkans äldsta föremål.

I kyrkan finns två krucifix från medeltiden. Det stora triumfkrucifixet som hänger i triumfbågen härstammar från 1400-talets början. På korets norra vägg finns ett mindre processionskrucifix som har daterats till 1300-talet.

Kyrkogården

I kyrkogårdens nordvästra hörn står kyrkans tidigare vapenhus som idag används som bårbod. Det byggdes vid mitten av 1690-talet.

Klockstapeln uppfördes 1659, men har troligen haft en föregångare eftersom den äldsta kyrkklockan, storklockan, är från 1480. Klockan, som är Närkes största från medeltiden, har en inskrift som tyder på att den invigts av biskop Cort Rogge i Strängnäs. I klockstapeln hänger även en mindre klocka. Enligt dess inskription är den gjuten 1703 och tillkom som ersättning för en klocka som nedtogs 1531.

Foto: Maria Sundström

I kyrkogårdens nordöstra hörn finns ett vitrappat stenhus med spåntak. Det uppfördes omkring 1770 som gravkor åt familjen Falkenberg som under lång tid var ägare till godset Trystorp i Tångeråsa socken.

Text: Maria Sundström 2007

Läs mer:

[Tångeråsa kyrka: vägbeskrivning](#)

Källor

- Esbjörnson, Estrid: Kyrkor i Örebro län – en vägledning till Svenska kyrkans kyrkobyggnader. Örebro 2000.
- Lagerlöf, Erland: Medeltida träkyrkor del 2.
- Sveriges kyrkor vol. 199. Stockholm 1985.
- Åkmark, Mats: Sveriges medeltida kyrkklockor. Uppsala 1960.
- Diverse handlingar och protokoll från Tångeråsa kyrkoarkiv, Landsarkivet i Uppsala, Antikvariskt Topografiska Arkivet vid Riksantikvarieämbetet i Stockholm.